

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Øieblikket Nr. 7

Citation: Kierkegaard, Søren: "Øieblikket Nr. 7", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 13*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Tonny Aagaard Olesen; Steen Tullberg, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2009 , s. 1. Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-oi7-txt-shoot-idc319c171-ef25-4f13-879a-ac646929b768.pdf> (tilgået 04. maj 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 13

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

»Først Guds Rige.«

Et Slags Novelle.

Cand. theol. Ludvig From – han søger. Og naar man hører, at en »theologisk« Candidat søger, behøver man da ikke nogen levende Indbildningskraft for at forstaae, hvad det er han søger, naturligviis Guds Rige, som man jo skal søge *først*.

Nei, det er det dog ikke; det han søger er: et kongeligt Levebrød som Præst; og er der, hvad jeg med nogle faa Træk skal angive, *først* skeet saare Meget, førend han er naaet saavidt.

Først har han gaaet i den lærde Skole, fra hvilken han saa er demitteret. Derpaa har han *først* taget 2 Examiners, og, efter 4 Aars Læsning *først* taget Embedsexamen.

Han er da altsaa theologisk Candidat; og man skulde maaskee mene, at han, efter *først* at have tilbagelagt alt Dette, endeligen kan komme til at virke for Christendommen. Ja, paa det Lav. Nei, *først* maa han gaae ½ Aar i Seminariet; og naar det er gaaet, kan der da ikke være Tale om at kunne søge i de første 8 Aar, hvilke altsaa *først* maa være tilbagelagte.

Og nu staae vi ved Novellens Begyndelse: de 8 Aar ere forløbne, han søger.

Hans Liv, som hidtil ikke kan siges at have havt noget Forhold til det Ubetingede, antager pludseligt et saadant Forhold: han søger ubetinget Alt; skriver det ene Ark stemplet Papir fuldt efter det andet; render fra Herodes til Pilatus; anbefaler sig baade hos Ministeren og hos Portneren, kort han er ganske i et Ubetingets Tjeneste. Ja, en af hans Bekjendte, der i de sidste Par Aar ikke har seet ham, mener til sin Forbauselse at opdage, at han er blevet mindre, hvilket maaskee lader sig forklare af, at det er gaaet ham som Münchhausens Hund, der var en Mønde, men ved den megen Løben blev en Grævling.

Saaledes gaaer der 3 Aar. Vor theologiske Candidat trænger virkelig til Hvile, til, efter en saa uhyre anstrenget Virksomhed at blive sat ud af Virksomhed eller at komme til Ro i et Embede og pleies lidt af hans tilkommende Kone – thi han er imidlertid *først* blevet forlovet.

Endeligen – som Pernille siger til Magdelone – slaaer hans »Forløsnings« Time, saa han med Overbeviisningens hele Magt vil, af egen Erfaring, kunne »vidne« for Menigheden, at i Christendommen er der Frelse og Forløsning: han faaer et Embede.

Hvad skeer? Ved at indhente en endnu nøiere Efterretning end han hidtil har havt om Kaldets Indtægter opdager han, at disse ere c. 150 Rdlr. mindre end han havde troet. Nu er 101 ude. Det ulykkelige Menneske næsten fortvivler. Han har allerede kjøbt stemplet Papir for at indgaae med en Ansøgning til Ministeren, at det maa tillades ham at betragtes som ikke kaldet – og for saa igjen at begynde forfra: da en af hans Bekjendte faaer ham til at opgive dette. Det bliver altsaa derved han beholder Kaldet.

Han er ordineret – og Søndagen kommet, da han skal fremstilles for Menigheden. Provsten, ved hvem dette skeer, er en mere end almindelig Mand, han har ikke blot (hvad de fleste Præster have, og oftest i samme Grad mere jo høiere de komme op i Rangen) et uhildet Blik for den jordiske Profit, men tillige et speculativt Blik paa Verdenshistorien, Noget han ikke beholder for sig selv, men lader Menigheden komme til Gode. Han har, genialt, valgt til Text de Ord af Apostelen Peter »see, vi have forladt alle Ting og fulgt Dig«, og forklarer nu Menigheden, at just i Tider som vore maae der saadanne Mænd til som Lærere, og anbefaler i Forbindelse hermed denne unge Mand, om hvem Provsten veed, hvor nær han var traadt tilbage for de 150 Rdlrs. Skyld.

Den unge Mand bestiger nu selv Prædikestolen – og Dagens Evangelium er (besynderligt nok!): tragter **først** efter Guds Rige.

Han holder sin Prædiken. »En meget god Prædiken« siger Biskoppen, som selv var tilstede, »en meget god Prædiken; og det frembragte ordentlig Virkning det hele Partie om »først« Guds Rige, den Maade paa hvilken han fremhævede dette *Først*«. »Men synes da Deres Høiærværdighed, at her var den ønskelige Overeensstemmelse mellem Talen og Livet; paa mig gjorde det næsten et satirisk Indtryk dette *Først*«. »Hvilken Urimelighed; han er jo kaldet til at forkynde Læren, den sunde, uforfalskede Lære om at søge først Guds Rige; og det gjorde han meget godt«.

* *
*

Det er den Art Gudsdyrkelse man – under Eed! – vover at byde Gud, den rædsomste Forhaanelse:

Hvo Du end er, tænk blot dette Guds Ord »først Guds Rige«: og tænk saa paa denne Novelle, der er saa sand, saa sand, saa sand: og Du vil ikke behøve mere for at det bliver Dig tydeligt, at hele den officielle Christendom er et Dyb af Usandhed og Øienforblindelse, noget saa Vanhelligt, at det Eneste, der sandt er at sige derom er: Du har (hvis Du ellers deeltager i den offentlige Gudsdyrkelse) ved at lade være at deeltage i den, som den nu er, bestandigt een og en stor Skyld mindre, den ikke at deeltage i at holde Gud for Nar (cfr. »Dette skal siges, saa være det da sagt«).

Guds Ord lyder »først Guds Rige« og Fortolkningen, maaskee endog »Fuldkommengjørelsen« (thi man lader sig ikke lumpe) er: først alt Andet og *sidst* Guds Rige; langt om længe naaes *først* det Jordiske, og saa endelig kommer tilsidst en Prædiken om: først at søge Guds Rige. Saaledes bliver man Præst; og Præstens hele Praxis er saa en stadig Udøven af dette: først det Jordiske og saa – Guds Rige, først Hensynet til det Jordiske, om det behager Regjeringen, eller Majoriteten, eller man dog er nogle Stykker ∴ først Hensynet til hvad Menneske-Frygt byder eller forbyder, og saa Guds Rige; først det Jordiske, først Pengene, og saa kan Du faae Dit Barn døbt, først Pengene, saa skal der blive kastet Jord paa og holdt Tale efter Taxten, først Pengene saa skal jeg komme til den Syge; først Pengene og saa: virtus post nummos, først Pengene og saa Dyden, saa Guds Rige, hvilket Sidste tilsidst kommer i den Grad tilsidst, at det slet ikke kommer, og det Hele bliver ved det Første: Pengene – i dette eneste Tilfælde føler man ikke Trangen til »at gaae videre«.

Saaledes forholder paa ethvert Punkt og i Alt officiel Christendom sig til det nye Testamentes Christendom. Og dette er saa ikke hvad man selv vedgaaer at være en Jammerlighed, nei, frækt trodses paa, at Christendommen er perfectibel, at man ikke kan blive staaende ved den første Christendom, at den er blot et Moment o. s. v.

Derfor er Intet Gud saaledes imod som officiel Christendom og Deeltagelse deri med Paastand paa at det er at dyrke ham. Dersom Du troer, og det troer Du jo dog, at stjæle, røve, plyndre, hore, bagtale, fraadse o. s. v. er Gud imod: den officielle Christendom og dens Gudsdyrkelse er ham uendeligt væmmeligere. At et Menneske kan være sjunken i en saadan dyrisk Dumhed og Aandløshed, at han vover at byde Gud slig Dyrkelse, hvor Alt er Tankeløshed, Aandløshed, Dorskhed; og at saa Mennesket frækt vover at ansee det for et Fremskridt i Christendom!

Dette er det *min* Pligt at sige, dette: »hvo Du end er, hvilket Dit Liv forresten – ved (hvis Du ellers deeltager) at lade være at deeltage i den offentlige Gudsdyrkelse, som den nu er, har Du bestandigt een og en stor Skyld mindre.« Selv bærer Du saa og bære Du saa Ansvar for, hvorledes Du handler; men Du er gjort opmærksom!